

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Antydyskryminacyjna i antyrasistowska praca socjalna		brak	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Instytut Pedagogiki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Nauk Społecznych	Praca socjalna	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Marcin Boryczko			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Ćw. audytoryjne		2 ECTS	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin zajęć- 1 pkt. ECTS	
zajęcia w sali dydaktycznej		30 godzin pracy własnej (przygotowanie do zaliczenia) – 1 pkt. ECTS	
Liczba godzin		Razem 60 godz. = 2 ECTS	
Ćw. audytoryjne: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2024/2025 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza tekstów z dyskusją - Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) - Metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny)		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Zajęcia: aktywność podczas zajęć: formułowanie pytań i problemów, branie udziału w dyskusji, uczestnictwo w pracy grupowej, interpretowanie złożonych problemów społecznych.	
		Praca zaliczeniowa - prezentacja wybranych rozwiązań problemów: skuteczność zastosowanego podejścia w celu rozwiązania problemu; zgodność z obowiązującymi normami oraz zasadami etycznymi; poprawność merytoryczna, potencjalna skuteczność w warunkach realnych, umiejętność uzasadnienia celowości zastosowanych w nim rozwiązań.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	Aktywność na zajęciach	Metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny)
	Wiedza	
S1P_W05		+
S1P_W02		+
S1P_W07		+
	Umiejętności	
S1P_U05	+	
S1P_U07	+	
	Kompetencje	
S1P_K04	+	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne****B. Wymagania wstępne****Cele kształcenia**

Zapoznanie osób studiujących z realiami w jakich funkcją osoby dyskryminowane i będące ofiarami rasizmu. Zapoznanie ze strategiami zapobiegania uprzedzeniom, dyskryminacji i rasizmowi w środowisku działania pracownika socjalnego w obszarze pracy z jednostką, grupą a zwłaszcza w środowisku. Zapoznanie ze sposobami pracy z młodzieżą i klientami pomocy w celu przeciwdziałania dyskryminacji, uprzedzeniom i nietolerancji, a tym samym w zapobieganiu i zwalczaniu ekstremizmu przemocowego i radykalizacji w sposób zrównoważony i proaktywny.

Treści programowe

Tożsamości i różnice: rasa, religia i kultura
 Natura i mechanizmy dyskryminacji
 Rasizm: historia i współczesne oblicza
 Modele anty-dyskryminacyjnej i anty-rasistowskiej pracy socjalnej
 Dekonstruowanie rasizmu i dyskryminacji: od naiwnej akceptacji do pogłębionej świadomości
 Prawne aspekty anty-dyskryminacji i antyrasizmu
 Praca socjalna i edukacja środowiskowa sprzyjająca demokratycznym postawom obywatelskim

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

Jeffery, D. (2005). 'what good is antiracist Social Work if you can't master it?': Exploring a paradox in antiracist Social Work Education. *Race Ethnicity and Education*, 8(4), 409–425. <https://doi.org/10.1080/13613320500324011>

Dominelli, L. (2008). *Anti-racist Social Work*. Palgrave Macmillan.

Jeffery, D. (2005). 'what good is antiracist Social Work if you can't master it?': Exploring a paradox in antiracist Social Work Education. *Race Ethnicity and Education*, 8(4), 409–425. <https://doi.org/10.1080/13613320500324011>

Keating, F. (2000). Anti-racist perspectives: What are the gains for Social Work? *Social Work Education*, 19(1), 77–87.

<https://doi.org/10.1080/026154700114676>

Millam, M., (1996). *Anti-discriminatory practice*. Continuum

Langan, M., & Day, L. (2016). *Women, oppression, and social work: Issues in anti-discriminatory practice*. Routledge Taylor & Francis Group.

Pausch, M., Hladschik, P., Pazderski, F., Nagem, R. (2021). Odporność na tendencje antydemokratyczne przez edukację. Kompetencje sprzyjające kulturze demokratycznej w pracy socjalnej i młodzieżowej w Europie. Rada Europy & Instytut Spraw Publicznych

Singh, S. (2019). What do we know the experiences and outcomes of anti-racist Social Work Education? an empirical case study evidencing contested engagement and transformative learning. *Social Work Education*, 38(5), 631–653. <https://doi.org/10.1080/02615479.2019.1592148>

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

Bogatko, K., Drabarz, A., Śmiszek, K. (2013). *Przeciwko dyskryminacji* Poradnik prawny. Fundacja Fundusz Współpracy.

Rzecznik Praw Obywatelskich. (2014). Czym jest dyskryminacja. <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/czym-jest-dyskryminacja>

Strack, E. (2021). *Dyskryminacja. Powiedz: stop!*, Adamada

Kierunkowe efekty uczenia się

S1P_W02

S1P_W05

S1P_W07

S1P_U05

S1P_U07

S1P_K04

Wiedza

S1P_W02 zna i rozumie różne rodzaje struktur i instytucji społecznych (kulturalnych, politycznych, prawnych i ekonomicznych) w obszarze pracy socjalnej oraz w pogłębionym stopniu w odniesieniu do wybranych struktur i instytucji społecznych składających się na system pomocy społecznej.

S1P_W05 zna obszary społecznego funkcjonowania człowieka, w szczególności ma wiedzę na temat jego działalności w zakresie konstituowania struktur społecznych i praktycznego ich funkcjonowania zwłaszcza w odniesieniu do problemu

marginalizacji, dyskryminacji i rasizmu.

S1P_W07 zna i rozumie prawne, organizacyjne, zawodowe, moralne, i etyczne systemy norm i reguł organizujących struktury i instytucje funkcjonujące w obszarze pracy socjalnej, zna rządzące nimi prawidłowości, w sposób pogłębiony zna i rozumie ich źródła, naturę, zmiany oraz sposoby działania. Potrafi je wykorzystać w taki sposób aby przeciwdziałać dyskryminacji i rasizmowi.

Umiejętności

S1P_U05 potrafi prawidłowo posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, etycznymi) w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla pracy socjalnej w odniesieniu do problemu marginalizacji, dyskryminacji

S1P_U07 potrafi umiejętnie analizować proponowane rozwiązania konkretnych problemów i proponuje odpowiednie rozstrzygnięcia w tym zakresie; potrafi umiejętnie wdrażać proponowane rozwiązania, a także samodzielnie uzupełniać swoją wiedzę i rozwijać umiejętności w obszarze pracy socjalnej w odniesieniu do problemów marginalizacji, dyskryminacji i rasizmu

Kompetencje społeczne (postawy)

S1P_K04 jest gotowy do identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego obszarze pracy socjalnej w odniesieniu do problemów marginalizacji, dyskryminacji i rasizmu.

Kontakt

marcin.boryczko@ug.edu.pl